

Na temelju odredbi članka 48. Statuta Sveučilišta u Splitu (veljača 2009.) i članka 52. Statuta Medicinskog fakulteta u Splitu (travanj 2008.), Fakultetsko vijeće je na svojoj 18. redovitoj sjednici održanoj 9. travnja 2009. godine donijelo

ETIČKI KODEKS MEDICINSKOG FAKULTETA U SPLITU

I. UVODNA ODREDBA

Ustav Republike Hrvatske, Deklaracija o ljudskim pravima Ujedinjenih Naroda, Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Limska deklaracija o akademskim slobodama i autonomiji institucija visokog obrazovanja, Kodeks medicinske etike i deontologije, Međunarodni kodeks liječničke etike, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Etički kodeksi Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci i Splitu te niz drugih akata ukazuju na etičke i deontološke norme, koje ovaj kodeks dodatno razrađuje prema specifičnostima Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

II. OPĆE ODREDBE

II. 1. Područje primjene i sadržaj

Članak 1.

(1) Etički kodeks Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (u daljem tekstu: Kodeks) sadržava moralna i deontološka načela koja u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju poštovati nastavnici, znanstvenici i drugi zaposlenici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (u daljnjem tekstu: Fakultet). Riječ je kako o normama krjeposnog ponašanja (lat. decorum), tako i obvezama profesije (lat. deontologia) te odnosa prema društvenoj zajednici (lat. ethica politica).

(2) Načela Kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na studente te druge osobe koje nisu zaposlenici Fakulteta, ali sudjeluju u radu i djelovanju Fakulteta, ako se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati s Fakultetom.

(3) Kodeks se sastoji od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Fakulteta, uzimajući u obzir načela slobode nastavnog, znanstvenog i stručnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Fakulteta.

(4) Kodeks se dijeli na:

- temeljna načela u odnosu na moralno opravdano i moralno neprihvatljivo ponašanje na Fakultetu i u vezi s njim (glava II.);
- etička pravila u nastavnom i znanstveno-nastavnom procesu na Fakultetu (glava III.);
- odredbe o sastavu i postupku tijela koja daju svoje mišljenje o ostvarivanju ili kršenju načela i pravila Kodeksa (glava V. i VI.).

II. 2. Svrha Kodeksa

Članak 2.

(1) Svrha Kodeksa je promicanje vrijednosti specifičnih za fakultetsku djelatnost u najširem smislu. Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih tijela i zaposlenika Fakulteta.

(2) Radi ostvarenja cilja iz st. 1. ovoga članka, tijelo predviđeno u čl. 32. Kodeksa daje svoja mišljenja o ostvarivanju etičkih načela i standarda na Fakultetu, kako u načelnim pitanjima, tako i u pojedinim konkretnim predmetima, te poduzima druge radnje i obavlja druge djelatnosti uređene Kodeksom.

(3) Postupci propisani Kodeksom ne određuju prava, obveze i odgovornosti i nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne ili stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Fakulteta.

(4) Ako povreda Kodeksa u skladu sa Statutom Fakulteta povlači i stegovnu odgovornost počinitelja, općim aktima Fakulteta će se odrediti kad se mora zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva.

(5) Mišljenje dano u postupku uređenom Kodeksom djeluje svojim autoritetom; ne obvezuje druga tijela i nije upravni akt.

II. 3. Tumačenje pojmova

Članak 3.

(1) Za potrebe Kodeksa pojedine izraze treba tumačiti na sljedeći način:

- izraz „*članovi Fakulteta*“ označuje sve osobe koje studiraju, izvode nastavu, bave se znanstvenim i stručnim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih, nastavnih ili stručnih programa te djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih službi, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojega ostvaruju prava i obveze na Fakultetu;

- izraz „*nastavnik*“ označuje sve osobe koje održavaju nastavu na Fakultetu, bez obzira na znanstveno-nastavno, nastavno, suradničko ili stručno zvanje te na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojega održavaju nastavu;

- izraz „*student*“ označuje sve osobe koje prate program obrazovanja na Fakultetu, neovisno o njihovom statusu;

(2) Ako se neki od izraza korištenih u ovom Kodeksu odnosi na fizičke osobe, sve izraze u muškom rodu treba tumačiti na način da obuhvaćaju i osobe ženskoga spola, i obrnuto (član/članica, nastavnik/nastavnica, student/studentica, ispitanik/ispitanica itd.).

III. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA

III. 1. Načela moralno opravdanog ponašanja na Fakultetu

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 4.

(1) Fakultet svakom svojem članu mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar sveučilišne zajednice te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

(2) Prava članova Fakulteta mogu se ograničiti samo radi ostvarenja prava drugih članova sveučilišne zajednice, pacijenata i opće javnosti, u skladu s ciljevima Fakulteta i u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 5.

Svi članovi Fakulteta trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim članovima Fakulteta mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo autonomije znanstvenoga, stručnoga i nastavnoga rada

Članak 6.

- (1) Svi članovi Fakulteta imaju pravo autonomno djelovati na Fakultetu, u granicama svojeg statusa i u skladu s ciljevima Fakulteta.
- (2) Svim članovima Fakulteta treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo drugih osoba. Za ostvarenje ovog prava Fakultet osigurava odgovarajuće uvjete.
- (3) Svi članovi Fakulteta imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga dobra Fakulteta u cjelini.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 7.

- (1) Svaki član Fakulteta treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskorištavanje. Fakultet je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Članovi Fakulteta ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi izazovu posljedice koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.
- (3) Svim članovima Fakulteta treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Pravo na akademsku slobodu

Članak 8.

- (1) Fakultet štiti akademsku slobodu kao temeljni uvjet i obilježje u procesu poučavanja, znanstvenoga istraživanja, stručnoga rada i stipendiranja. Članovi akademske zajednice u svojim istraživanjima trebaju biti vođeni idejom slobode znanstvenog i intelektualnog stvaralaštva te izvršavati svoje tradicionalno pravo ispitivanja i kritiziranja društvenih vrijednosti i struktura u duhu odgovornog, objektivnog i poštenog traganja za istinom te stjecanja i distribucije znanja. Fakultet treba zaštititi sve članove akademske zajednice od svakog pokušaja suzivanja, ograničavanja ili uskraćivanja te slobode.
- (2) Fakultet podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima fakultetskoga i sveučilišnoga života i rada.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

- (1) Od članova Fakulteta očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim djelatnicima Fakulteta. U svojem djelovanju članovi Fakulteta slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.
- (2) Obveza je članova Fakulteta poštovanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranoga profesionalnoga područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

(3) Svi članovi Fakulteta trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima i nastojati na učinkovitoj uporabi fakultetskih dobara, težeći povećanju dobrobiti znanosti i smanjivanju gubitaka uvijek kad je to moguće. Od svih članova Fakulteta očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvanfakultetskim djelatnostima koje ne će biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Fakultetu, niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Fakulteta.

(4) Verbalna i neverbalna komunikacija članova Fakulteta treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u zajednici.

Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

(1) Od svih članova Fakulteta očekuje se poštovanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao članova sveučilišne zajednice.

(2) Fakultet mora osigurati uvjete nužne za upoznavanje svojih članova sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza.

(3) U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njima, članovima Fakulteta u pravima i obvezama o kojima je riječ treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, dati pravo da se izjasne o relevantnim navodima i iznesu svoje argumente, te osigurati ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.

(4) U svakome slučaju u kojem postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela Kodeksa, članovi Fakulteta sporna pitanja najprije rješavaju unutar sredine u kojoj je do povrijeđe došlo ili kod mjerodavnih tijela Fakulteta, u skladu s odredbama glave V. i VI. Kodeksa. Obraćanje tijelima izvan Sveučilišta primjereno je i nužno pri šutnji administracije Fakulteta, kada Fakultet ne rješava problem ili kada član Fakulteta ima dokaze da je problem riješen nepravedno ili nepotpuno.

(5) Nadležna tijela Fakulteta dužna su pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povrijeđa Kodeksa. U tu svrhu ona trebaju pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti te istražiti sve prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja članova Fakulteta.

III. 2. Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Članak 11.

(1) U skladu s načelima iz čl. 4. do 10. Kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije.

(2) Isključivi kriteriji vrjednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Uznemirivanje

Članak 12.

(1) Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između članova Fakulteta.

(2) Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života.

Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

(3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje. Spolno uznemirivanje specifičan je oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i napomena koje su spolno obojene, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

(4) Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i drugi odnosi osobne naravi između članova akademske zajednice koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između članova akademske zajednice mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, a navlastito u odnosima između članova akademske zajednice koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

(5) Svaka osoba ima pravo i dužnost prijaviti uznemirivanje koje je počinio član Fakulteta. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se prenositi nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 13.

(1) Svi članovi Fakulteta trebaju se truditi da budu što objektivniji i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihove postupke u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

(2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega člana Fakulteta ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

IV. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM, ZNANSTVENOM I STRUČNOM RADU

Profesionalne dužnosti u nastavnom radu

Članak 14.

Sve osobe koje kao nastavnici djeluju na Fakultetu imaju sljedeće dužnosti:

- nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanstvenih spoznaja iz svojega predmeta;
- osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar programa studija;
- nastojati da studenti što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;
- ponuditi istovjetne mogućnosti unapređenja znanja koje svim studentima jamče podjednak napredak;
- obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje studenti iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima;
- pridonositi intelektualnom razvoju studenata unutar područja u kojem se nastava obavlja te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;

- osigurati studentima vrjednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno;
- osigurati dokumentaciju i javnost ispita kao i objektivnost ocjenjivanja;
- poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja studenata;
- poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde Fakulteta u interesu razvoja studenata;
- sudržavati se od svakog uvjetovanja pristupanja ispitu koje nije sadržano u odredbama nastavnoga plana i programa, a osobito od nametanja uvjeta koji nastavniku donose osobnu korist;
- uzimati u obzir mišljenje i ocjene studenata o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa.

Neprihvatljive prakse u nastavi

Članak 15.

Svaki oblik varanja u nastavnom procesu, napose u odnosu na provedbu ispita, etički je neprihvatljiv.

- Prepisivanjem se smatra nedopušteno primanje i davanje pomoći koje ima cilj na nedopušteni način utjecati na ispravnost ocjenjivanja na ispitima i u drugim oblicima vrjednovanja rada i rezultata članova Fakulteta.
- Članovi Fakulteta ne smiju poticati na prepisivanje, omogućivati ga i tolerirati.
- Ako članovi Fakulteta obavljaju nastavu ili praksu u kojoj sudjeluju djeca, s njima treba postupati uz uvažavanje mjerodavnih standarda i prava djece.
- Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada djece (crteže, pisane sastavke) ili koristiti se njima izvan redovitog programa nastave bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez izričitog pristanka djeteta.

Korištenje ljudi i životinja u znanstvenom istraživanju i stručnom radu

Članak 16.

- (1) Nije dopušteno istraživanje koje može uzrokovati nerazborit rizik ili fizičke i psihičke povrjede ljudi, ozljeđivanje životinja ili onečišćenje okoline koje je moguće izbjeći, kao ni podržavanje, poticanje ili tajenje takvih djelatnosti koje provode drugi članovi Fakulteta. Pri obavljanju biomedicinskih istraživanja u potpunosti se poštuju preporuke Helsinške deklaracije iz 2008. godine.
- (2) U znanstvenom istraživanju i stručnom radu potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju i stručnom radu treba na odgovarajući način štiti.
- (3) Ako u aktivnostima iz st. 2. sudjeluju djeca i maloljetnici, valja osigurati poštovanje njihovih prava u skladu s mjerodavnim pravilima i standardima.
- (4) Sa životinjama koje se koriste u eksperimentalne svrhe treba postupati u skladu s mjerodavnim etičkim i stručnim standardima.

Objavljivanje rezultata

Izmišljanje podataka

Članak 17.

- (1) U znanstvenom i istraživačkom radu potpuno je neprihvatljivo izmišljanje rezultata.

(2) Smatra se da je izmišljanje svako namjerno predstavljanje, širenje i objavljivanje navodnih rezultata znanstvenog i istraživačkog rada unatoč znanja o tome da znanstveni rad i istraživanje na koje se poziva u stvarnosti nije bilo provedeno.

Krivotvorenje

Članak 18.

(1) U znanstvenom i istraživačkom radu neprihvatljivo je svako krivotvorenje.

(2) Krivotvorenje uključuje svako djelovanje kojim se suprotno načelima znanstvenog poštenja manipulira objektom, opremom, procesom ili rezultatima istraživanja sa svrhom da se poruke namjerno podese ili tendenciozno protumače pa predstavlja tešku povredu Kodeksa.

Plagiranje

Članak 19.

(1) Svaki oblik plagiranja radova i ideja (krađa intelektualnog vlasništva i lažno predstavljanje) smatra se teškom povrjedom Kodeksa.

(2) Svi članovi Fakulteta koji sudjeluju u znanstveno-istraživačkom i stručnom radu moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih radova i autorstvo koje im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o podrijetlu ideja i navoda kojima su se u radu koristili.

Autorstvo

Članak 20.

(3) Autori su svi i samo oni sudionici u procesu nastajanja znanstvenoga rada koji su intelektualno bitno pridonijeli radu prema poznatim međunarodnim kriterijima autorstva i preuzimaju javnu odgovornost za objavljeno djelo.

(4) Fakultet štiti pravo na intelektualno vlasništvo nad rezultatima istraživanja i prikupljenim podacima svih članova Fakulteta.

(5) Prilikom izbora ili reizbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, pristupnici trebaju predati izjavu o izvornosti kojom će potvrditi da je svaki njihov rad i dostignuće na koji se pozivaju izvorni rezultat njihova rada te da taj rad ne sadržava druge izvore do onih navedenih u radu. Vijeće može svojom odlukom utvrditi standardni tekst izjave koja će se predavati u postupku izbora ili reizbora.

Mentorstvo

Članak 21.

Intelektualna podrška (mentoriranje) kandidata, navlastito njihovih kvalifikacijskih radova, čast je i obveza svih nastavnika Fakulteta. Površno i neodgovorno obnašanje te dužnosti etički i profesionalno je neprihvatljivo.

Izmišljanje i prepravljavanje preporuka

Članak 22.

Izmišljanje i prepravljavanje preporuka i pogrdno predstavljanje akademskih postignuća nije dopušteno i ozbiljno je kršenje načela etičnog ponašanja.

Primanje darova i drugih dobara

Članak 23.

(1) Članovi Fakulteta ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno

utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

(2) Obveza je članova sveučilišne zajednice otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Članak 24.

(1) Članovi Fakulteta trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).

(2) Izvanfakultetske djelatnosti (koje uključuju financijske ili druge interese) ne smiju biti u sukobu s profesionalnim obvezama članova Fakulteta ni utjecati na njihovu čestitost i objektivnost.

(3) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Javnost i povjerljivost

Članak 25.

(1) Fakultet podupire i promiče javnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze članova Fakulteta trebaju biti precizne, jasne i dostupne.

(2) Svi članovi Fakulteta trebaju uvažavati tu vrijednost javnosti i dostupnosti kriterija i postupaka vrjednovanja ispunjavanja profesionalnih obveza (ispiti, upisi, profesionalno napredovanje i sl.).

(3) Svi članovi Fakulteta koji na temelju svojega položaja na Fakultetu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podatci tajnost kojih proistječe iz potrebe zaštite prava članova Fakulteta i koji su zakonom ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima.

Pravo i dužnost trajnog usavršavanja i cjeloživotnog obrazovanja

Članak 26.

(1) Svi članovi Fakulteta imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na promicanju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar izabranog područja.

(2) Članovi Fakulteta planiraju, provode i izvještavaju o svojim znanstvenim istraživanjima i nastavnim djelatnostima u skladu s prihvaćenim europskim standardima znanstvene i nastavne kompetentnosti.

Profesionalno napredovanje

Članak 27.

(1) Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega člana Fakulteta treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed definiranim i javno obznanjenim kriterijima.

Svaki član Fakulteta treba temeljiti prosudbe o uvjetima napredovanja drugih članova isključivo na kriterijima koji su neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze, odnosno na pokazanoj stručnosti, profesionalnim zaslugama i rezultatima u obavljanju radnim mjestom propisane vrste radnih zadataka.

(2) Zadovoljavanje minimalnih kriterija, ako su propisani, je neophodan, ali ne i dostatan uvjet za pozitivnu ocjenu stručnog povjerenstva.

(3) Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnoga napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

(4) Fakultet treba svim svojim članovima osigurati jednake uvjete napredovanja na temelju ispunjavanja profesionalnih obveza te stvoriti uvjete za pomlađivanje znanstvene, stručne i nastavne zajednice. Unutar tih uvjeta, profesionalna je odgovornost nastavnika brinuti se o pomlađivanju znanstvene, stručne i nastavne zajednice te poticati napredovanje i osamostaljivanje mlađih nastavnika.

Javno nastupanje

Članak 28.

(1) Fakultet je svjestan svoje društvene odgovornosti i podupire pravo svojih članova na javno nastupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit Fakulteta i društvene zajednice.

(2) Članovi Fakulteta s višim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom ne smiju zabranjivati niti ograničavati osobne javne nastupe članovima Fakulteta s nižim akademskim stupnjem ili profesionalnim statusom, niti taj nastup ičim uvjetovati.

(3) Rezultate vlastitih istraživanja, prije iznošenja u javnost, članovi Fakulteta moraju izložiti prosudbi i kritici znanstvene zajednice.

(4) Članovi Fakulteta koji su ovlašteni javno nastupati u ime Fakulteta moraju jasno istaknuti izlažu li stajališta Fakulteta ili iznose vlastite stavove. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima članovi sveučilišne zajednice predstavljaju Fakultet očekuje se postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Odgovornost prema Fakultetu

Članak 29.

(1) Profesionalne djelatnosti članova Fakulteta trebaju pridonositi ostvarenju zadataka Fakulteta.

(2) Članovi Fakulteta trebaju se brinuti o dobru i interesima Fakulteta u duhu akademske slobode - ispitivanja, argumentirane rasprave, kritike, tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima.

U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje djelatnosti koje Fakultet provodi ili podupire radi ostvarenja zadataka definiranih kroz slobodnu i argumentiranu raspravu;
- bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloraba pozicije autoriteta i sl.) kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije pojedinaca i skupina na štetu objektivnih profesionalnih kriterija;
- nesavjestan odnos spram imovine Fakulteta te onemogućivanje ili otežavanje ostalim članovima Fakulteta da se koriste tom imovinom;
- upotreba fakultetske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvansveučilišne svrhe bez posebnog odobrenja;
- poticanje drugih članova Fakulteta u nepoštovanju fakultetskih pravila cilj kojih je ostvarenje općeprihvaćenih zadataka Fakulteta;
- namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta Fakulteta radi stjecanja osobne koristi;
- korištenje imenom ili logotipom Fakulteta za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam sveučilišnoga autoriteta.

V. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE KODEKSA

Opća dužnost praćenja i provedbe Kodeksa

Članak 30.

(1) Sva tijela Fakulteta dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti za ostvarenje i promicanje etičkih standarda na Fakultetu i provedbu Kodeksa. Ona su ovlaštena autonomno tumačiti odredbe Kodeksa i primjenjivati ih prema vlastitoj savjesti, u duhu njegovih vrijednosti.

(2) Tijela iz st. 1. ovoga članka ovlaštena su u konkretnim slučajevima ili u vezi s načelnim pitanjima tumačenja i primjene Kodeksa zatražiti mišljenje od posebnog savjetodavnog tijela iz čl. 31. u postupku uređenom odredbama čl. 33.-35. ovog Kodeksa.

Savjetodavno tijelo za tumačenje i provedbu Kodeksa

Članak 31.

Radi savjetovanja članova Fakulteta u pitanjima ostvarenja Kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u pojedinom specifičnom području, na Fakultetu se osniva Etičko povjerenstvo (u daljem tekstu: Povjerenstvo). Povjerenstvo donosi mišljenje o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Kodeksa.

Etičko povjerenstvo

Članak 32.

(1) Povjerenstvo imenuje Fakultetsko vijeće na prijedlog dekana, na vrijeme od četiri godine.

(2) Povjerenstvo ima sedam članova. Općim aktom Fakulteta može se odrediti da Povjerenstvo ima veći broj članova, no ne više od jedanaest. Za svakog člana povjerenstva imenuje se jedan zamjenik. Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja studenata ili je pitanje od neposredne važnosti za studente, povjerenstvo se proširuje za dva člana koji se imenuju iz redova studenata.

(3) Predsjednika biraju članovi Povjerenstva između sebe. On treba biti iz reda nastavnika.

(4) Sastav Povjerenstva propisat će se Poslovníkom Etičkog povjerenstva, vodeći računa o zastupljenosti oba spola, nemedicinskih profesija i predstavnika javnosti.

(5) Fakultetsko vijeće donosi Poslovník Etičkog povjerenstva. Dopunska pravila o svom radu i djelovanju može u okviru ovoga Kodeksa i poslovníka donijeti i samo Povjerenstvo.

VI. Postupak pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta

Zahtjev za davanje mišljenja

Članak 33.

(1) Postupak pred Povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

(2) Zahtjev za davanje mišljenja podnosi bilo koji član Fakulteta, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog drugih tijela ili članova Fakulteta. Zahtjev se podnosi predsjedniku Povjerenstva.

(3) Zahtjev treba taksativno obrazložiti i priložiti primjerene dokaze.

(4) Zahtjev za davanje mišljenja mora točno opisati:

- načelno pitanje o kojem je riječ, ili

- konkretne okolnosti slučaja i djelovanja odnosno ponašanja za koja se traži mišljenje o sukladnosti s načelima i pravilima Kodeksa.

(5) Uz zahtjev se moraju navesti odredbe Kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Postupanje Etičkog povjerenstva

Članak 34.

(1) U povodu zahtjeva iz prethodnog članka predsjednik saziva sastanak Povjerenstva u roku od 15 dana po primitku zahtjeva, koji se razmatraju redoslijedom zaprimanja.

(2) Povjerenstvo može od podnositelja zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti. Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, Povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog člana Fakulteta, tom se članu mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

(3) Članovi Povjerenstva na sastanku raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana Povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.

(4) Povjerenstvo svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, Povjerenstvo će tu okolnost navesti u svojem mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

(5) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, Povjerenstvo treba dati svoje mišljenje o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Kodeksa.

Mišljenje

Članak 35.

(1) Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka, Povjerenstvo donosi svoje mišljenje i dostavlja ga podnositelju zahtjeva i dekanu koji s tim mišljenjem upoznaje Fakultetsko vijeće, nakon čega Povjerenstvo objavljuje mišljenje na oglasnoj ploči Fakulteta.

(2) Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova Povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova Povjerenstva.

(3) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku od 30 dana po primitku zahtjeva. Ako je Povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije 90 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima na Sveučilištu ili Fakultetu nema aktivnosti.

(4) Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- Opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo;
- Navode o načelima i pravilima Kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir;
- Stajalište Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Kodeksom ili ne;
- Razloge za mišljenje povjerenstva;
- Podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

(5) Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Kodeksa, ono može sadržavati još i:

- Ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;

- Stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Kodeksom i o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.

(6) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva koji su imali različita stajališta od većine trebaju svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.

(7) Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka ne može donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3. obavijestiti dekana i podnositelja zahtjeva te navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Povjerenstvo će biti izabrano u roku od tri mjeseca od stupanja Kodeksa na snagu.

Članak 37.

Zaposlenici će prilikom potpisivanja ugovora o radu, kao i studenti prilikom upisa na Fakultet, svojim potpisom prihvatiti ovaj Kodeks te se obvezati na djelovanje i ponašanje u skladu s njim.

Članak 38.

Ovom se Kodeksu, kao ravnopravni, pridružuju sljedeći dokumenti:

- Etički kodeks za studente
- Etički kodeks rada s pokusnim životinjama
- Kodeks sigurnosti na radu i odnosa prema okolišu
- Pravilnik o radu Etičkog povjerenstva za biomedicinska istraživanja.

Članak 39.

Prihvata se Etički kodeks nacionalnog Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (Ur. br.: 533-045-06-02, klasa: 640-01/06-04/06 od 13. 11. 2006.) kao skup načela kojima se uređuju odnosi među svim članovima akademske zajednice.

Članak 40.

Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Fakulteta.

Broj: 15/18-5/09
Split, 9. travnja 2009.

DEKAN
Prof. dr. sc. Stipan Janković

Ovaj Pravilnik objavljen ja na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Fakulteta dana 23. 4. 2009.

Tajnica:
Diana Raos, dipl. iur.

